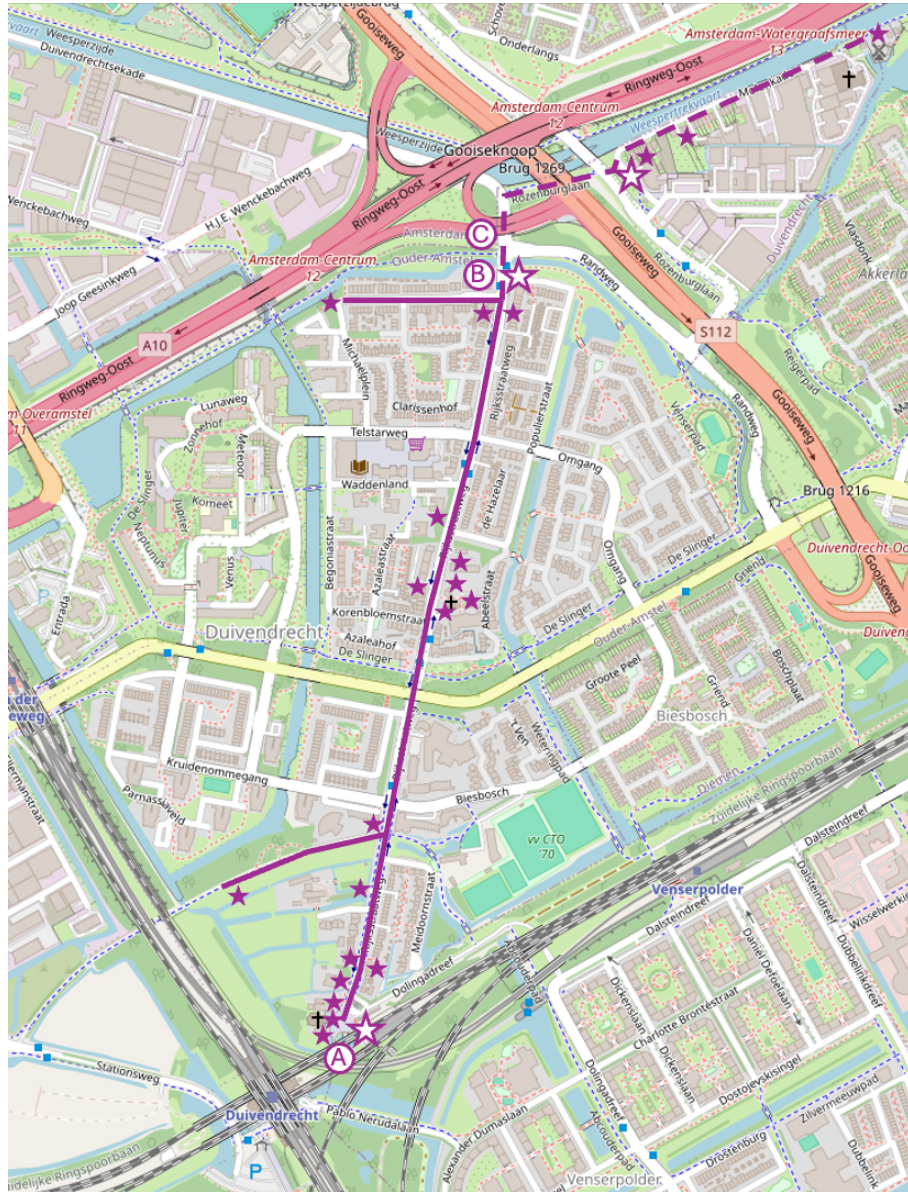

Dorpsroute Duivendrecht

De route loopt tussen A en B (de paarse lijn); het uitstapje C naar de Molenkade is gestreept. De monumenten en andere opvallende plaatsen langs de route zijn aangegeven met een kleine ster. Vele hebben ook een informatiebordje. Drie grote informatieborden staan bij het NS-station, de Berkenstraat en de Molenkade (grote ster).

Welkom in Duivendrecht!

"Due Vene Traiectum", zo werd Duivendrecht rond het jaar 1000 genoemd in het Latijn. "Twee wateren (met een) doorwaadbare plaats" betekende dat. Zoals het Engels nu was het Latijn toen de internationale omgangstaal.

In die tijd bezaten de bisschoppen van Utrecht ook het Amstelland, een drassig veengebied langs de rivier de Amstel. Het bisdom Utrecht was voor hen te groot om zelf te beheren. Daarom verdeelden zij de macht onder een aantal 'dienstmannen'. Wolfger was daarvan hier de eerste die we bij naam kennen. Gijsbrecht van Amstel, een ander.

Rond 1000 werd het klimaat droger en kwamen er meer mensen wonen in 'Aemstelle', oudhollands voor 'waterachtig gebied'. Zij groeven slootjes waardoor het veen ontwaterde en het gebied begaanbaarder werd. De bewoners leefden van visserij, wat landbouw en wat door vaklieden gemaakte producten.

Veel mensen reisden via Duivendrecht tussen Amsterdam en Utrecht. Zeker sinds de 17e eeuw was er daarom een 'uitspanning' bij de Duivendrechtse brug. Een plek waar paarden uitgespannen werden en tot rust konden komen. Later werd het een café.

Naast wat winkeltjes bestond de bebouwing tot 1920 vooral uit boerderijen. Later werd het dorp geliefd als rustige woonplaats voor mensen met werk in de stad. In de jaren dertig stond er vlak bij de brug een zeer succesvolle wielerbaan.

Na 1960 werden ook de meeste andere weilanden volgebouwd en verdween het agrarische karakter van het dorp.

De overgebleven boerderijen, beide kerken, oorspronkelijke huizen en een school hebben een monumentenstatus.

Deze wandelroute laat u de monumenten en een paar andere opvallende plaatsen van Duivendrecht zien.

U kunt uw wandeling op twee plekken beginnen: bij het NS-station Duivendrecht (zie **A**) of aan het begin van de Rijksstraatweg (zie **B**). Dit zijn ook de punten waar u halverwege omkeert om weer bij uw startpunt te komen. Of u nu bij **A** of **B** begint: u loopt altijd links van de weg.

Deze route is **3 kilometer**. Maar aan de kant van het begin van de Rijksstraatweg (**B**) zou u nog een uitstapje van zo'n 1500 meter heen en terug kunnen maken naar de Molenkade (zie **C**).

 Bij de belangrijkste punten van de route staat dit lampje. Bij een aantal van deze punten vindt u ook een bord met wat informatie.

 Bij de groene pijlen staat uitleg over de route.

Als leden van de Stichting Oud-Duivendrecht wensen wij u veel plezier bij het bekijken van de meest bijzondere historische punten in ons dorp.

Veel is verloren gegaan; wij koesteren wat we nog hebben.

Op onze website www.stichting-oud-duivendrecht.nl vindt u nog veel meer over de historie van Duivendrecht.

Ook kunt u ons bereiken via info@stichting-oud-duivendrecht.nl

A. De route vanaf het NS-station Duivendrecht

We beginnen bij het station. De weg liep hier vroeger gewoon door. (Zie **afbeelding 1**).

In de Franse tijd heette de Rijksstraatweg nog de Duivendrechtse Laan. De laan was toen onderdeel van de **Route impériale 2**, de weg van Parijs naar Amsterdam. Tot ver in de twintigste eeuw noemden velen hier de weg dan ook nog 'de weg naar Parijs' of 'de Parijse weg'.

Direct links ziet u de eerste bezienswaardigheden.

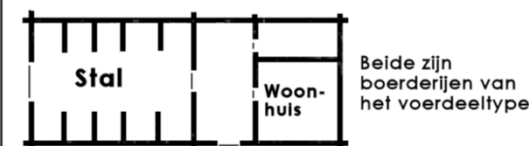

St. Urbanuskerk met pastorie, Rijksstraatweg 130 en 132
Roomskatholieke kerk ingewijd in 1879, met een pastorie uit 1843. Op de informatieborden leest u meer.

Direct naast de kerk staan twee boerderijen; de enige rijksmonumenten van ons dorp. Ooit waren er negentien boerderijen in Duivendrecht. Nu zijn dat er nog vier. Zie **afbeelding 2** voor een van de mooiste van vroeger.

Antoniushoeve, Rijksstraatweg 228
Boerderij uit 1889. Tot 2010, voor de restauratie, woonde hier de laatste boer van Duivendrecht.
Sophia's hoeve (nu Wintershoven) Rijksstraatweg 226
Boerderij uit 1883. Zie hun informatieborden.

De volgende stop is direct naast Wintershoven. Dit stukje rond de kerk vormt de oudste kern van Duivendrecht.

Winkelneringshuisjes, Rijksstraatweg 216 - 222
Oorspronkelijk vier woningen met winkel van rond 1900. Welke winkels vindt u op het informatiebord.

U loopt verder langs enkele oudere huizen waarin vroeger ook winkels en bedrijfjes zaten, en een stukje 'nieuwbouw'.

Daarna komt u aan bij een prachtig gelegen boerderij, met de enige indrukwekkende oprijlaan die in Duivendrecht overgebleven is. Bij de oprit ziet u goed hoe de boerderijen toen, gescheiden door een sloot, aan de Rijksstraatweg lagen.

Mijn Genoegen, Rijksstraatweg 186

Eerste bebouwing ergens tussen 1832 en 1850. Boerderij met zomerhuis. Voordat de bebouwing en het verkeer toenamen een grote, rijke melkveeboerderij met veel land. Gemeentelijk monument. Zie ook het informatiebord.

Ga dan bij de busbaan, vroeger een goederenspoorlijn, naar links en loop verder tot het tweede bankje.

Weitjespark, restant van het oude veenweidegebied

Zo zag het landschap bij Duivendrecht er vroeger uit. Langs de busbaan passeert u een informatiebord.

Loop terug naar de Rijksstraatweg en ga naar links.

Leest u het bord over de kolenopslag van Goes die hier lang was? Als u hier gaat graven vindt u nog steeds kooltjes!

Voor u onder het viaduct door gaat, komt u eerst langs een wijkje woonerven uit de jaren zeventig. Na het viaduct komt een vroege "hoogbouw" van het dorp (het **Azaleahof**). Daarna volgen gebouwen in allerlei stijlen die samen dit stuk van de Rijksstraatweg heel interessant maken.

Op de hoeken van de **Korenbloemstraat** waren tot in de jaren negentig twee winkels. Nu is er alleen nog een bloemenzaak. Het blok Korenbloemstraat 7-13 kreeg, toen het werd opgeknapt, een extra verdieping in stijl. Op **afbeelding 3** een herkenbare vroege foto van de straat.

U steekt de Korenbloemstraat over en loopt door. Na twee huizenblokjes, waar tot 2013 ook nog een winkel was, komt u bij een elektriciteitshuisje.

Het elektriciteitshuisje met het aparte bordje 'Rijksstraatweg 1' heeft, zoals wel meer van deze huisjes in Noord-Holland, twee leuke gevelstenen; een met een haan en een andere met een hond.

Achter het huisje staat de oude gevangenis van Duivendrecht. Een gebouwtje met twee cellen! De veldwachter had het er maar druk mee. Een oude brandweergarage staat erachter.

De bewoners zijn gesteld op hun privacy. Begrijpelijk. Zij zijn daarom niet blij als u dit gebouwtje van dichterbij bekijkt.

Meteen nadat u de 'rode flat' (Rijksstraatweg 70-110) voorbij bent, komt u langs 'het Waddenland'.

Waddenland

Zes flatgebouwtjes uit het eind van de jaren zestig genoemd naar Waddeneilanden. Ze zijn ontworpen door architecte en pionier in de modere Nederlandse bouwkunst Koos Pot-Keegstra. Dezelfde blokjes stonden ook in Ouderkerk aan de Amstel en Hoofddorp. Daar zijn ze inmiddels vervangen. Bijzonder: De flats staan op een apart, particulier terrein.

Dan loopt u langs de nieuwe brandweerkazerne en het voormalig politiebureau.

Achter deze panden ligt het **Dorpsplein** met daaraan winkels, terrassen, het Dorpshuis en niet te vergeten het beeld van 'Drechtje', symbool van ons dorp.

Langs het volgende stuk van de Rijksstraatweg vinden we, na de achterzijde van moderne woningen aan het **Clarissenhof**, weer allerlei verschillende bouwstijlen.

Vanaf Rijksstraatweg 22 tot de hoek van de Kloosterstaat staat een rijtje (land)arbeiderswoninkjes. Deze geven een goed beeld van hoe gewone mensen in het oude Duivendrecht woonden. Ze zijn ook een overgang naar de bijzondere gebouwen op de kop van de Kloosterstraat, uitgevoerd in gele baksteen in de stijl van de Amsterdamse School.

U bereikt nu het begin van de Rijksstraatweg.

Vroeger liep de straat en de bebouwing aan beide zijden nog iets verder door, tot aan de verdwenen basculebrug over de Weespertrekvaart. Zie **afbeelding 4**.

Voormalig café Brugzicht, Kloosterstraat 1

Pand uit 1925, ontworpen als café en in 2023 verbouwd tot twee woningen. Zie **afbeelding 5**.

U gaat hier linksaf de Kloosterstraat in.

Genoemd naar het klooster van de zusters Clarissen dat hier vanaf 1927 aan het einde van de straat stond. In 1968 werd het klooster met kerkhof, gesloopt voor de aanleg van de ringweg A10. Zie **afbeelding 6**.

Aartsengel Michaël, In plantsoen eind van de straat

Gerestaureerd zandstenen beeld dat de ingang van het Clarissenklooster sierde. Door een bewoner van de Kloosterstraat gered van de sloop. Het toen door niemand gewilde beeld stond vele jaren in zijn achtertuin. Het beeld is geplaatst aan een zuil van gebroken baksteen, symbool van het gesloopte klooster.

U loopt nu weer terug naar de Rijksstraatweg.

Ziet u hoe veel verschillende bouwstijlen in de Kloosterstraat te zien zijn? Er staan huizen uit de jaren twintig, dertig en veertig.

Weer op de hoek met de Rijksstraatweg staat u op het keerpunt van uw wandeling. Uw route gaat verder aan de overkant van de weg, bij de dierenkliniek. (Zie **B.**)

Maar u kunt nu ook eerst nog C., de verlenging naar de Molenkade, volgen (lengte heen en terug ongeveer 1500 meter)

B. Route vanaf de Weespertrekvaart

U begint hier links bij de dierenkliniek op de hoek van de Berkenstraat en de Rijksstraatweg.

Er is nu niets meer terug van te vinden. Maar van 1934 tot 1940 stond er aan het einde van de Berkenstraat in de weilanden, ter hoogte van het bruggetje in het huidige park, een voor die tijd heel moderne, snelle 200 meter wielervedstrijden werden daar ook politieke bijeenkomsten gehouden. Maar ook kermis, een groot muziekfestival en bijvoorbeeld belangrijke bokswedsrijden. Daar kwamen dan vele duizenden mensen op af.

Dotinghuizen, Berkenstraat 1-3 / Rijksstraatweg 5-31

Rij huizen ontworpen en gebouwd door K.C. Doting. Het informatiebord vertelt u meer.

Dit deel van de Rijksstraatweg, tot aan de Hazelaarstraat, bestaat uit blokken uit de jaren dertig van de vorige eeuw. Ook in de **Burgemeester Van Dam-** en de **Plataanstraat** staan huizen uit deze periode. De huizen werden gebouwd voor mensen die in Amsterdam werkten. Als je goed kijkt zie je hier fraaie details in deuren, metselwerk, glas-in-lood en houtwerk.

De sfeer van 'oud' Duivendrecht zien we pas weer na de Hazelaarstraat, bij de volgende boerderij.

Groot Giessenhof, Rijksstraatweg 125

Boerderijencomplex uit 1928. Zie **afbeelding 8**. Wordt in 2025 vervangen door nieuwbouw in boerenerfstijl.

Naast Groot Giessenhof staat een groep van drie gemeentelijke monumenten. Om te beginnen:

Schoolmeestershuis, Rijksstraatweg 127

Huis van de "Bovenmeester" uit ongeveer 1920. Er hangt een informatiebord.

Voor het volgende monument neemt u het pad tussen het schoolmeestershuis en de kerk. Want daar achter staat het.

D'Oude School, Rijksweg 131

Schoolgebouw in de stijl van de Amsterdamse School uit 1925. Het pand is pas verbouwd tot woning. Zie ook **afbeelding 9** en het informatiebord aan de Abeelstraat.

Ga terug naar de Rijksweg en de kerk.

De Kleine Kerk, Rijksweg 129

Protestantse kerk uit 1925. In de kerk worden behalve diensten ook concerten en voorstellingen georganiseerd. Van harte aanbevolen! Er hangt een informatiebord.

Net als aan de andere kant van de weg loopt u nu langs een stuk waar de weg in de loop der tijd flink veranderd is. Na het viaduct staan nu de gebouwen van Levvel.

Levvel helpt vooral kinderen, jongeren en (pleeg)gezinnen bij wie eerdere hulp onvoldoende heeft geholpen. Daarbij biedt Levvel alle hulp onder één dak. In een van de gebouwen vindt u ook een school voor speciaal onderwijs.

Na een flatgebouw, een kunstwerk op de plek waar vroeger de goederenspoorlijn liep, en een rij forensenwoningen uit de jaren-30, komt u bij een belangrijke pleisterplaats, die ook nu nog een grote rol speelt.

Eetcafé Lotgenoten, Rijksweg 215

Al een rustplaats voor reizigers vóór 1730. Meer op het informatiebord.

U bent nu (terug) bij het station. Als u de route bij **B**, vlak bij de Weespertrekvaart en de A10, begonnen bent, volg dan:
A. De route vanaf het NS-station Duivendrecht.

C. Verlenging langs de Molenkade

Vanaf het begin van de Rijksweg (**B**) kunt u nog een ander stukje Duivendrecht bezoeken.

Langs en achter de Molenkade vestigde zich vanaf de jaren twintig van de vorige eeuw wat kleine industrie. Ook werden er aan de kade enkele rijtjeshuizen en verschillende winkels gebouwd. Voor de aanleg van wegen is een deel daarvan in de jaren zeventig afgebroken. Zo is de kade apart van de rest van het dorp komen te liggen.

Ga onder het viaduct door naar de Weespertrekvaart. Sla rechtsaf en volg het pad naar de brug. Bij de brug steekt u de weg over (voorzichtig!) en neemt u de trap naar beneden.

Het geheim van Molenkade 26

Huis uit 1926 met een granito gevel en versieringen en binnen een kleurrijke ornamentale granito trap én vloeren. Granito is een mengsel van cement, zand en kleine stukjes steen of marmer. Nu heel duur; zeer populair in de jaren dertig.

Het Witte Huis, Molenkade 29

Landhuis uit 1921. Hier hangt een informatiebord met de geschiedenis van het pand.

U loopt verder langs de volgende huizenblokken en het stukje met wat bedrijven om bij het voor Duivendrecht laatste belangrijke punt te komen. Zo hielden we droge voeten!

Vensermolen, Venserkade 112

Romp van een molen uit 1704. Zijn huidige, gemotoriseerde vervanger ziet u er naast. Op het bord belangrijke informatie over de functie en de geschiedenis van de molen.

U loopt nu weer terug naar startpunt **B** op de Rijksweg.

Wat verdween uit Duivendrecht...

Afb. 1. Rijksstraatweg waar nu het station ligt.

Afb. 2. Boerderij Strandvliet, uit 1750.
Hier loopt nu de metro naar Gein.

Afb. 3. De Korenbloemstraat rond 1920, toen deze nog Schoolstraat heette.

Afb. 4. De laatste brug uit 1927, afgebroken in 1987. Hier was tot 1686 een veer, daarna volgden diverse bruggen. Nog in 1954 moest al het verkeer richting Utrecht over deze brug!

Afb. 5. Het voormalig café Brugzicht.

Afb. 6. Het Clarissenklooster in de jaren zestig.

Afb. 7. De Veka wielerveen waar ook andere, goed bezochte bijeenkomsten gehouden werden die vaak leidden tot opstootjes en rellen. Het was crisistijd!

Afb. 8. Het erf van boerderij Groot-Giessenhof, rond 1930.

Afb. 9. D'Oude School toen het nog een Christelijke lagere school was. Let op het strakke uiterlijk.